

Samvirke om mestring og arbeidsdeltakelse ved psykisk uhelse

- Uhelse??
- Samarbeid, samhandling eller samordning – hva vil vi ha?
Fastlegers forventninger ved fastlege Dag Lunder,
Lillekollen Legesenter, Gjøvik.
- - Praksiskonsulent ved DPS Gjøvik.
Eneste søker, hvorfor velge en slik rolle?
- Samhandling er helt essensielt i det å hjelpe den som sliter psykisk, ikke minst for å hjelpe den syke inn i arbeidslivet, eller for å holde ut i arbeidslivet.

Erfaring fra Lavangen(Loabák), Sør Troms, 1985-1989

- Helsesjef/kommunelege.
- Sosialsjef
- Trygdesjef

- Arbeidsplasser:
- En industribedrift (12 ansatte)
- ASVO
- En fisker
- Landbruk
- Service
- Helse og omsorg

100 kommuner på Nav-toppen

	Kommune	Andel
1	1854 Ballangen	39%
2	1926 Dyrøy	34%
3	2015 Hasvik	33%
4	0911 Gjerstad	33%
5	1920 Lavangen	33%
6	1724 Verran	33%

Bruk av fastlege

Fastlegekonsultasjoner per person i pasientens bostedskommuneⁱ
3,31 konsultasjoner [per 2018]

Fastlegeårsverkⁱ
25 per 10 000 innbygger [per 2018]

Bruk av fastlege

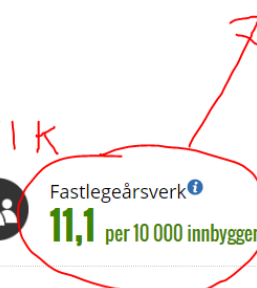

Fastlegekonsultasjoner per person i pasientens bostedskommuneⁱ
2,74 konsultasjoner [per 2018]

Fastlegeårsverkⁱ
11,1 per 10 000 innbygger [per 2018]

GJØVIK

Samarbeid helsetjeneste Lavangen Kommune/ Voksenspsykiatrisk poliklinikk for Ofoten og Sør-Troms

- Ambulant psykiatrisk team:
 - Psykiater
 - Psykiatrisk sykepeleier
 - Ergoterapeut.
-
- Disse tre over reiste fra Narvik som et team på besøk hver tredje måned.
 - De hadde konsultasjoner med pasienter på kommunelegens kontor med kommunelegen.

Gjøvik og Innlandet

- Vi forholder oss til store og uoversiktlige DPS.
- Tradisjonelt har det vært **mangelfulle tilbakemeldinger** fra behandlere på DPS til henvisende instans i behandlingsforløpet.
- Epikriser kommer gjerne ved avsluttet behandling **uten en samordnet plan videre.**
- Det samme er dessverre erfaring med kommunal psykiatritjeneste. Fastlegen får **i liten grad tilbakemelding underveis**, og sjelden epikriser ved avsluttet løp.

Dialog er viktig:

- Jeg mener at fastlegen ved **6 måneders sykemelding** har en viktig rolle:
- Det skal ikke være slik i Dialogmøte 2: «**Pasienten skal møte med NAV**
I dette tilfelle har vi ikke funnet det hensiktsmessig å ha med fastlege eller annet helsepersonell».
- Jeg svarte i dialogmelding til NAV : «**Jeg stusser over at det ikke er grunnlag for å trekke inn fastlege.** Jeg tillater derfor i forståelse med pasienten å oversende dialogmeld. med supplerende medis. informasjon».
- Svar fra NAV: «Takk for dialogmelding med forklaring om hennes helsesituasjon. Som regel trekker vi inn fastlege **dersom den sykmeldte eller arbeidsgiver ønsker å ha med fastlege** eller annet helsepersonell».
- PS: **Pasienten var ikke forespurt** om fastlegens deltakelse!

Pakkeforløp psykiatri. Samhandling i forløpet

Nav og fastlegene har nok ofte slitt med tilbakemeldinger fra psykiatrien for pasienter under behandling.

I retningslinjene for «Pakkeforløp psykiatri» er det presisert:

- tilbakemelding **til henviser og fastlege** når **behandlingsplan** er utarbeidet og hvis **større endringer** i pasientens tilstand eller behandling tilsier det
- **Fastlege** bør være **orientert** om behandlingen **gjennom forløpet**.
- Hvis pasienten allerede mottar tjenester fra kommunen eller andre instanser, bør det **etableres samarbeid mellom de ulike instansene** så snart pasienten er tatt imot ved poliklinikk eller døgnavdeling.

Pakkeforløp psykiatri. Samarbeidsmøter

- I behandlingsforløp er det viktig at **samarbeids-/ansvarsgruppemøter** mellom pasient, aktuelle kommunale aktører og psykisk helsevern/TSB **finner sted jevnlig**.
- **Aktuelle deltakere er pasienten**, eventuelt pårørende og instanser som er i kontakt med pasienten, **inkludert fastlege** og psykisk helse og rus tjeneste.
- For å sikre deltakelse, bør det tilrettelegges for både direkte møter og elektroniske møter. (<https://nhn.no/helsenettet/video/>)
- Fastlegen bør involveres i dette samarbeidet når pasienten har behov for oppfølging fra fastlege.
- Andre aktuelle deltakere inkluderes etter behov (f.eks. statlig **NAV ved behov for arbeidsrettede tiltak**).

Langvarig sykefravær og jobbmobilitet.

Ref. Solveig Osborg Ose, SINTEF.

- **Nødvendig langvarig sykefravær** er nødvendig når den sykemeldte er **for syk til å arbeide.**
- **Unødig langvarig sykefravær, der den syke er frisk nok, men ikke kommer tilbake i arbeid.** Hvorfor?
- **Arbeidet kan oppleves negativt. Arbeidsgiver kan holde igjen.**
- **Manglende jobbmobilitet, kan skyldes arbeidstakers kompetanse og begrensninger i arbeidsmarkedet.**
- **En person med varierte og ønskete egenskaper, har høy jobbmobilitet.**
- **En person uten de egenskapene arbeidsmarkedet verdsetter, har lav jobbmobilitet.**
- **Viktig virkemiddel: Systematisk kompetanseheving og omskolering basert på lokalt behov for arbeidskraft. (NB: De unge!!)**

Jobbmobilitet

- Kasusitikk:
- 32 år i attføringsbedrift. Diagnose opprinnelig, ryggmerter? Men del lå nok et «lyte» bak.
- Etter 32 år får vedk. en hjertesykdom med svekket utholdenhet. Ønsker sterkt å arbeide, også av økonomiske årsaker.
- Arbeidsgiver skviser ham ut. Bedriften er endret fra en attføringsbedrift til en ordinær markedsøkonomisk produksjonsbedrift der bunnlinja rår.
- Arbeidstakeren har 60% lønnstilskudd, men skvises ut pga manglende produktivitet (fra stillingen på nå 50%, 50% i AAP).
- Så skal HAPRO inn å arbeidsevnevurdere arbeidstakeren hos TOPRO!
- Hvor finnes «JOBBMOBILITETEN» her?

Til slutt, lytt til og ikke glem fastlegen i samhandlingen

- Fastlegen er kanskje ikke lenger alltid like fast. Det er en utfordring.
 - Men blir han ikke spurt blir han heller ikke involvert.**
- Stol på fastlegen. Fastlegene er ofte faglig dyktige, mange er spesialister, **alle skal bli...** De ser pasientens helhet bedre enn en spesialist. De kan trekke essensen i spesialistvurderingene inn i legeerklæringer.
- Mye tid kan spares ved videokonferanse (VK). NAV tilbyr dette i sine standardbrev, men å få det til i praksis er tungt....
- DPS'ene har videokonferanseutstyr.
- Ved Videokonferanse kan fastlegen sitte med egen dokumentasjon på eget kontor.